

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VIII./2022
Senát II

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 295/2022
populárny názov	Nárok na starobný dôchodok vojaka vo výslužbe
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	29.06.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 18 ods. 2 písm. b Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 36 Ústava Slovenskej republiky čl. 38 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 39 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19
analytická právna veta	<p>Správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.</p> <p>Štúdium po ukončení povinnej školskej dochádzky na VSOŠ nie je službou vojakov z povolania, pričom toto štúdium sa do služby zarátava až momentom skutočného nastúpenia na základnú (náhradnú) službu (§ 27 ods. 2 branného zákona), avšak nie z dôvodu štúdia na VSOŠ, ale z dôvodu vykonávania základnej (náhradnej) služby.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sociálna poisťovňa – ústredie ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 20. augusta 2019 zamietla žiadosť sťažovateľa o starobný dôchodok k 1. augustu 2018. O odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa rozhodol generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne (ďalej len „generálny riaditeľ“) tak, že rozhodnutím z 15. novembra 2019 (ďalej len „odvolacie rozhodnutie“) odvolanie sťažovateľa zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.</p> <p>Sťažovateľovi bol podľa § 123 ods. 2 a § 38 zákona č. 328/2002 Zb. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Zb.“) priznaný od 1. januára 2003 výsluhový dôchodok. Sťažovateľ do 31. decembra 1999 získal v I. kategórii funkcií 14 rokov a 3 dni a v II. kategórii funkcií 5 rokov a 147 dní, teda</p>

	<p>v I. a II. kategórii funkcií získal menej ako 20 rokov, preto nespĺnil podmienky v zmysle § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. k 1. augustu 2018, t. j. dovŕšením 55 rokov veku.</p> <p>Generálny riaditeľ dospel k záveru, že sťažovateľ nespĺnil ani podmienky v zmysle § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb., a preto mu nárok na starobný dôchodok dovŕšením 55 rokov veku nevznikol. Na dôvažok konštatoval, že sťažovateľovi dobu štúdia na Vojenskej strednej odbornej škole (ďalej len „VSOŠ“) v Žiline od 1. septembra 1978 do 7. augusta 1980 Vojenský útvar sociálneho zabezpečenia Bratislava nehodnotil ako dobu služobného pomeru pre nárok na výsluhový dôchodok. Táto doba bola zhodnotená pre posúdenie nároku na starobný dôchodok v III. pracovnej kategórii.</p> <p>Krajský súd správnu žalobu sťažovateľa napadnutým rozsudkom zamietol. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým kasačným rozsudkom zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať kasačnú sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší správny súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ kasačnú sťažnosť podal a rozhodol o nej najvyšší správny súd rozsudkom z 23. februára 2022. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o kasačnej sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.</p> <p>Ťažiskom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom najvyššieho správneho súdu vyjadreným v napadnutom kasačnom rozsudku, že vo vzťahu k otázke, či je možné dobu štúdia sťažovateľa na VSOŠ v Žiline od 1. septembra 1978 do 7. augusta 1980 (nehodnotenú ako dobu služobného pomeru pre nárok na výsluhový dôchodok) zhodnotiť pre posúdenie nároku 5 na „starobný dôchodok a zaradiť na účely dôchodkového zabezpečenia do I. (resp. II.) kategórie funkcií. Sťažovateľ tiež argumentuje, že najvyšší správny súd sa nevysporiadal so všetkými relevantnými dôkazmi a preto považuje napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený a zmätočný.</p> <p>V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa poukazuje ústavný súd na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého kasačného rozsudku najvyššieho správneho súdu, v ktorej okrem iného uvádza:</p> <p>"Doba štúdia na VSOŠ nebola uvedená ako vojenská činná služba v § 20 ods. 2 branného zákona, pričom ju nie je možné stotožniť so žiadnou tam uvádzanou službou (ani službou vojakov z povolania, ani so základnou službou). Preto túto dobu nie je možné zaradiť do I. alebo II. kategórie funkcií...</p> <p>Je teda potrebné konštatovať, že štúdium po ukončení povinnej školskej dochádzky na VSOŠ nie je službou vojakov z povolania, pričom toto štúdium sa do služby zarátava až momentom skutočného nastúpenia na základnú (náhradnú) službu (§ 27 ods. 2 branného zákona), avšak nie z dôvodu štúdia na VSOŠ, ale z dôvodu vykonávania základnej (náhradnej) služby. Keďže žiaci VSOŠ fakticky vykonávajú vojenskú činnú službu po zložení prisahy, tento deň je prvým dňom, ktorým môže byť základná vojenská služba hodnotená v I. resp. II. kategórii funkcií (podľa toho, do ktorej kategórie funkcií bol vojak z povolania po ukončení základnej vojenskej služby prvýkrát ustanovený)..."</p> <p>V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. užíva termín služba, a nie služobný pomer, čím sťažovateľ odôvodňuje, že postačuje aj reálny výkon služby žiakov VSOŠ, s týmto sa kasačný súd v napadnutom rozsudku nestotožnil a uviedol, že «§ 14 ods. 4 odkazuje na § 129 zákona o sociálnom zabezpečení, ktorý uvádza, že ustanovenia tohto zákona platia pre vojakov z povolania, pričom § 130 citovaného zákona uvádza legislatívnu skratku „služba“, ktorou sa rozumie služba vojakov z povolania. Nemôže teda ísť o hocijakú službu, ale službu, ktorú vykonáva vojak z</p>

	<p>povolania, čo v spornom období žalobca rozhodne nebol.».</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého kasačného rozsudku najvyššieho správneho súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že nevybočuje z aplikačnej praxe kasačného súdu v súvislosti s posudzovaním splnenia zákonných podmienok na priznanie starobného dôchodku, nemožno mu pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je preto potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy, ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že čl. 12 ods. 1 má charakter ústavného princípu, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy, resp. listiny. Tieto ustanovenia ústavy a listiny sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak ústavný súd nedospeje k záveru, že boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia označených ustanovení ústavy či listiny.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 18 ods. 2 písm. b), čl. 19, čl. 20 ods. 1, čl. 36, čl. 38 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže dospel k záveru, že napadnutým kasačným rozsudkom najvyššieho správneho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu uvedených práv.</p> <p>Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok svojej právomoci (vo vzťahu k namietanému rozsudku správneho súdu) a pre zjavnú neopodstatnenosť (vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu).</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	dôchodok-starobný správne súdnictvo

spisová značka	II. ÚS 298/2022
populárny názov	Príkaz na zatknutie
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	29.06.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Charta základných práv Európskej únie čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Charta základných práv Európskej únie čl. 47 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1

	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. b ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 4 Charta základných práv Európskej únie čl. 6</p>
analytická právna veta	<p>Ak bol vydaný príkaz na zatknutie, ktorý neobsahoval opis skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi, nemožno pochybenie, ktoré bolo v obsahu dotknutého príkazu na zatknutie zistené, hodnotiť za každých okolností ako závažný a zjavný excés výnimočnej povahy, ktorý by predstavoval tak intenzívny zásah do práv sťažovateľa, že by ho nebolo možné korigovať v nasledujúcich etapách konania, teda v prvostupňovom rozhodovaní o väzbe sťažovateľa, kde prvostupňové rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu už náležitý opis skutku, ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu, obsahuje. Rozhodujúcou okolnosťou, na ktorú ústavný súd v tomto smere prihliadal, je skutočnosť, na ktorú správne poukázal aj najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia, a to že sťažovateľ mal už v etape trestného stíhania predchádzajúcej zatknutiu zvolenú obhajkyňu, ktorej orgány činné v trestnom konaní poskytli v plnej miere priestor na účinnú a efektívnu ochranu práv sťažovateľa (sprístupnenie celého vyšetrovacieho spisu vrátane uznesenia o vznesení obvinenia) a ktorá bola navyše pri úkone obmedzenia osobnej slobody zatknutím sťažovateľa osobne prítomná.</p> <p>Účelom právnej úpravy regulujúcej lehoty súvisiace so zatknutím a následným väzobným rozhodovaním je zaistiť, aby súdu, ktorý príkaz na zatknutie vydal, bola zatknutá osoba dodaná do 24 hodín od zatknutia v tom zmysle (dodania), aby dotknutý sudca získal vedomosť a bezprostredne na to mal súčasne vytvorené možnosti k realizácii tak technických úkonov, ako aj vlastných procesných úkonov smerujúcich k väzobnému rozhodnutiu na ten účel, aby sudca stihol v lehote do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch v lehote do 72 hodín od prevzatia (dodania zatknutého) vypočúť zatknutú osobu a rozhodnúť o jej väzbe alebo o jej prepustení na slobodu. Akým spôsobom si sudca v lehote, ktorú mu právna úprava dáva k dispozícii (48 hodín, prípadne 72 hodín od dodania zatknutého), zorganizuje realizáciu jednotlivých technických úkonov a vlastných procesných úkonov väzobného rozhodovania, teda kedy nariadi umiestnenie zatknutého do cely, kedy mu v priebehu plynúcej lehoty bude predložený potrebný spisový materiál a kedy vykoná väzobný výsluch, je jeho vec, podstatné je, aby stanovenú lehotu 48 hodín (eventuálne 72 hodín) dodržal, a teda do jej ukončenia vydal rozhodnutie o väzbe, a aby súčasne prijaté väzobné rozhodnutie spĺňalo všetky ústavné parametre.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľovi bolo uznesením príslušného vyšetrovateľa Policajného zboru vydaným 24. novembra 2021 vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona. Sudkyňa pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu vydala v uvedenej trestnej veci 2 na sťažovateľa 4. februára 2022 príkaz na zatknutie, na základe ktorého bol sťažovateľ zatknutý 8. februára 2022 o 9.10 h. Uznesením Špecializovaného trestného súdu z 9. februára 2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) bolo rozhodnuté o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti prvostupňovému rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu bola zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 2. marca 2022 (ďalej len „namietané uznesenie“).</p> <p>Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho práv v súvislosti s obmedzením jeho osobnej slobody, a to v prvotnom štádiu, pri zatknutí, kde podľa mienky sťažovateľa neboli dodržané podmienky určené príslušnými zákonnými ustanoveniami.</p>

<p>z odôvodnenia</p>	<p>K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) dohovoru</p> <p>Čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu 46 ods. 1 ústavy (ani čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru [ani čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru], keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07).</p> <p>K porušeniu práv podľa čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 charty</p> <p>Z ustanovení charty vyplýva, že namietané čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). V prípade sťažovateľa súd rozhoduje o jeho veci na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva Únie, teda nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu Únie (rozsudok z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchýliť od práva Únie (rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva Únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025).</p> <p>K porušeniu práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru</p> <p>Podľa judikatúry ESĽP je pozbavenie osobnej slobody v zásade zákonné, pokiaľ je založené na súdnom príkaze, pričom neskoršie zistenie nadriadeného vnútroštátneho súdu, že súd nižšej inštancie pri vydaní príkazu porušil vnútroštátne právo, nebude mať nevyhnutne spätné vplyv na platnosť pozbavenia osobnej slobody v danom období (Mooren proti Nemecku, rozsudok ESĽP z 9. 7. 2009, č. 11364/03, § 74). Príkaz k pozbaveniu osobnej slobody môže byť považovaný za ex facie neplatný, pokiaľ vada, ktorá bola uňho zistená, predstavuje „závažný a zjavný rozpor s právom“ vo výnimočnom zmysle stanovenom judikatúrou ESĽP. Okrem prípadu, keď vady predstavujú závažný a zjavný rozpor s právom, môžu byť vady rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody napravené vnútroštátnymi odvolacími súdmi v rámci súdnej kontroly (Mooren proti Nemecku, rozsudok ESĽP z 9. 7. 2009, č. 11364/0, § 75).</p> <p>V okolnostiach prípadu sťažovateľa, proti ktorému bol vydaný príkaz na zatknutie, ktorý neobsahoval opis skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi, nemožno pochybenie, ktoré bolo v obsahu dotknutého príkazu na zatknutie zistené, hodnotiť ako závažný a zjavný exces výnimočnej povahy, ktorý by predstavoval tak intenzívny zásah do práv sťažovateľa, že by ho nebolo možné korigovať v nasledujúcich etapách konania, teda v prvostupňovom rozhodovaní o väzbe sťažovateľa, kde prvostupňové rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu už náležitý opis skutku, ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu, obsahuje. Rozhodujúcou okolnosťou, na ktorú ústavný súd v tomto smere prihliadal, je skutočnosť, na ktorú správne poukázal aj najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia, a to že sťažovateľ mal už v etape trestného stíhania predchádzajúcej zatknutiu zvolenú obhajkyňu, ktorej</p>
-----------------------------	---

orgány činné v trestnom konaní poskytli v plnej miere priestor na účinnú a efektívnu ochranu práv sťažovateľa (sprístupnenie celého vyšetrovacieho spisu vrátane uznesenia o vznesení obvinenia) a ktorá bola navyše pri úkone obmedzenia osobnej slobody zatknutím sťažovateľa osobne prítomná, keďže sa dostavila so sťažovateľom na vopred oznámený výsluch konaný 8. februára 2022.

Okolnosti predchádzajúce vydaniu príkazu na zatknutie, ktoré boli súčasne prezentované ako dôvody útekovvej väzby, u sťažovateľa veľmi podrobne popísal v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia Špecializovaný trestný súd, a s týmto rozhodnutím sa ako s vecne správnym stotožnil najvyšší súd pri posúdení sťažnosti sťažovateľa. Špecializovaný trestný súd uviedol, že sťažovateľ spolu s ostatnými spoluobvinenými v predmetnej trestnej veci sa stal objektom tzv. policajného rozpracovania približne v novembri 2021, kde sa plánoval proti skupine spoločný hromadný „zákrok“ vrátane vykonania domových prehliadok, ktorý bol zrealizovaný 25. novembra 2021 vo vzťahu ku všetkým spoluobvineným, s výnimkou sťažovateľa. Sťažovateľ si totiž ešte 17. novembra 2021 kúpil tzv. otvorené letenky (bez termínu návratu) do Mexika pre seba a ostatných členov rodiny, 18. novembra 2021 rezervoval pobyt a 22. novembra 2021 odletel mimo územia Európskej únie. Náhly odchod sťažovateľa spolu s rodinou do ďalekej cudziny nijako nenasvedčuje dlhodobému plánovaniu rodinnej dovolenky, ale skôr nasvedčuje cielenému vyhnutiu sa hroziacemu zásahu orgánov činných v trestnom konaní. Špecializovaný trestný súd ďalej dôvodil, že sťažovateľ sa dozvedel o vedenom trestnom stíhaní najneskôr počas pobytu v zahraničí, keďže mu jeho otec 10. januára 2022 zvolil v predmetnej trestnej veci obhajkyňu. Napriek tomu sa po prilete z Mexika 19. januára 2022 nevrátil do miesta trvalého pobytu, ale zostal na neznámom mieste (údajne v Rakúsku) z dôvodov dobrovoľnej karantény, hoci sa podľa vlastných slov v Rakúsku ani netestoval. Sťažovateľ podľa vyjadrenia Špecializovaného trestného súdu nemožnosť telefonickú komunikáciu odôvodňoval tvrdením, že mu bol mobilný telefón odcudzený alebo ho stratil, pričom nevedel uviesť, či sa tak stalo už pred odletom do zahraničia. Takéto tvrdenia sťažovateľa sa javili konajúcejmu súdu ako nevierohodné, keďže v dnešnej dobe typickej každodenným využívaním mobilného telefónu je prakticky nemožné nevšimnúť si jeho stratu alebo odcudzenie.

Sťažovateľ podľa vyjadrenia konajúceho súdu ani po údajnom návrate na územie Slovenska však nebol zastihnutelný na adrese trvalého pobytu, pričom ide o miesto, ktoré následne uviedol ako adresu na doručovanie. Podľa Špecializovaného trestného súdu v spojitosti s hrozbou uloženia vysokého trestu (5 až 10 rokov) sťažovateľovi možno u neho opodstatnene uvažovať o hroziacich útekových aktivitách. Konajúci súd napokon uzavrel, že samotný jednorazový akt spočívajúci v príchode sťažovateľa na určený termín výsluchu nemôže zásadným spôsobom eliminovať obavu z úteku, ktorú sťažovateľ svojím dovtedajším správaním vyvolal, keď zároveň len neďávno preukázal, že disponuje finančnými prostriedkami a je tak schopný promptne zareagovať a opustiť miesto trvalého pobytu spolu s rodinou na dlhší čas, aby sa vyhol trestnému stíhaniu.

Z odôvodnenia príkazu na zatknutie vyplývajú tieto relevantné skutočnosti: Po sťažovateľovi bolo vzhľadom na nemožnosť doručiť mu uznesenie o vznesení obvinenia a nemožnosť jeho zadržania vyhlásené. decembra 2021 pátranie. V dňoch 22. decembra 2021 a 5. januára 2022 bola v mieste trvalého pobytu neúspešne vykonaná operatívna previerka k zisteniu pobytu sťažovateľa. Sťažovateľ na základe predchádzajúcej mailovej výzvy príslušného vyšetrovateľa tohto 19. januára 2022 mailom informoval, že sa vráti na územie Slovenskej republiky 28. januára 2022 a vykoná na Slovensku päťdňovú karanténu, pričom sa po jej vykonaní v prípade negatívneho testu na COVID-19 môže okamžite dostaviť na výsluch. Sťažovateľ sa 19. januára 2022 po prilete z Mexika nevrátil na adresu trvalého pobytu, čo bolo zistené operatívnymi previerkami vykonanými 26. januára 2022 v mieste trvalého pobytu sťažovateľa, ako aj previerkami v uvedený deň vykonanými u viacerých jeho príbuzných,

ktorí nevedeli uviesť, kde sa sťažovateľ nachádza a kedy sa vráti do miesta svojho trvalého pobytu. Dňa 26. januára 2022 bol vykonaný pokus o telefonický kontakt so sťažovateľom, ktorý bol neúspešný. Dňa 31. januára 2022 bola neúspešne v mieste trvalého pobytu sťažovateľa vykonaná operatívna preverka k zisteniu jeho pobytu a tiež preverka u príbuzných sťažovateľa, ktorí nevedeli uviesť, kde sa sťažovateľ nachádza.

Ústavný súd s prihliadnutím na opis skutočností prezentovaných v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu a v odôvodnení dotknutého príkazu na zatknutie je toho názoru, že v čase vydania príkazu na zatknutie zjavne existovali relevantné skutočnosti, ktoré mohli jeho vydanie celkom náležite podporiť. Možno konštatovať, že okolnosti posudzovanej situácie sťažovateľa sú špecifické. Dôvody na vydanie príkazu v čase jeho vydania zjavne existovali, obmedzenie osobnej slobody na základe dotknutého príkazu sa však zrealizovalo po tom, čo sa sťažovateľ dobrovoľne dostavil na výsluch. V uvedenej situácii tak bolo príliehavejšie obmedziť osobnú slobodu sťažovateľa na základe inštitútu zadržania. S odkazom na už citovanú judikatúru ESEP ústavný súd konštatuje, že označená situácia v žiadnom prípade nepredstavuje „závažný a zjavný rozpor s právom“ výnimočného charakteru, reálne dôvody na obmedzenie osobnej slobody totiž v čase vykonania tohto obmedzenia, teda dôvody na zadržanie existovali a boli následne Špecializovaným trestným súdom v prvostupňovom rozhodnutí v rámci dôvodov na útekovú väzbu sťažovateľa veľmi precízne popísané, kde ich ústavný súd hodnotí ako dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť postupu pri rozhodovaní o útekovvej väzbe sťažovateľa.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia námietku sťažovateľa o porušení ustanovenia § 73 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého orgán, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal, pričom ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu, zodpovedal vysvetlením, že dodržanie stanovenej lehoty neznamena, že v tejto lehote musí byť zatknutá osoba fyzicky predvedená priamo pred sudcu, dodanie sa realizuje odovzdaním zápisnice o zatknutí, čím sa zatknutá osoba dostáva do dispozície sudcu.

Účelom dotknutej právnej úpravy regulujúcej lehoty súvisiace so zatknutím a následným väzobným rozhodovaním je zaistiť, aby súdu, ktorý príkaz na zatknutie vydal, bola zatknutá osoba dodaná do 24 hodín od zatknutia v tom zmysle (dodania), aby dotknutý sudca získal vedomosť a bezprostredne na to mal súčasne vytvorené možnosti k realizácii tak technických úkonov, ako aj vlastných procesných úkonov smerujúcich k väzobnému rozhodnutiu na ten účel, aby sudca stihol v lehote do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch v lehote do 72 hodín od prevzatia (dodania zatknutého) vypočítať zatknutú osobu a rozhodnúť o jej väzbe alebo o jej prepustení na slobodu. Akým spôsobom si sudca v lehote, ktorú mu právna úprava dáva k dispozícii (48 hodín, prípadne 72 hodín od dodania zatknutého), zorganizuje realizáciu jednotlivých technických úkonov a vlastných procesných úkonov väzobného rozhodovania, teda kedy nariadi umiestnenie zatknutého do cely, kedy mu v priebehu plynúcej lehoty bude predložený potrebný spisový materiál a kedy vykoná väzobný výsluch, je jeho vec, podstatné je, aby stanovenú lehotu 48 hodín (eventuálne 72 hodín) dodržal, a teda do jej ukončenia vydal rozhodnutie o väzbe, a aby súčasne prijaté väzobné rozhodnutie splňalo všetky ústavné parametre.

Vo vzťahu k čiastkovej námietke sťažovateľa, že mu bolo tesne pred vykonaním väzobného výsluchu poskytnuté nesprávne poučenie o lehote obmedzenia osobnej slobody policajtom (sťažovateľovi bolo omylom poskytnuté listinné poučenie týkajúce sa zadržanej osoby), ústavný súd uvádza, že ide o formálne procesné pochybenie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo žiaden vplyv na zachovanie sťažovateľom namietaných práv.

Namietané uznesenie najvyššieho súdu sa vzhľadom na predchádzajúce závery

	<p>ústavnému súdu nejaví ako nezdôvodnené, a teda svojvoľné. Ústavný súd je toho názoru, že najvyšší súd uviedol vo svojom rozhodnutí dostatočne konkrétne a náležité dôvody, prostredníctvom ktorých sťažovateľovi vysvetlil regulárnosť postupu v prvotnom štádiu obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa.</p> <p>Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>ESLP: Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969 Mooren proti Nemecku, rozsudok ESLP z 9. 7. 2009, č. 11364/03, § 74</p> <p>SDEÚ: rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493</p> <p>rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925</p> <p>rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu zatýkací rozkaz, príkaz na zatknutie práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu väzba-úteková lehota-zákonná</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.